

Filipijnen

PALAWAN GROOT, ONBEKEND EILAND

Het nieuwe Bali! Het mooiste eiland ter wereld! Reizigers zijn jubelend over het Filipijnse Palawan. Zelfs de gevangenen piekeren er niet over te ontsnappen.

Door Yvette Bax

Vreemd paradijs

Laten we eerlijk zijn: we hadden nog nooit gehoord van Palawan. En dat grote Filipijnse eiland, net boven Borneo, heeft nog wel 2.000 kilometer verlaten kustlijn, woeste bergen bedekt met diepgroene jungle en duizenden eilandjes voor de deur waar je naartoe kunt varen. Na drie kwartier vliegen vanaf de hoofdstad Manilla beland je in een schaars bevolkt eilandrijk dat op Thailand of Indonesië lijkt. Maar dan rustiger.

Best wel gek dus, dat daar nog niet miljoenen vakantiegangers in hutjes en resorts aan het strand zitten. Dat gaat niet lang meer duren, want het eiland prijkt de laatste tijd boven aan allerlei droomlijstjes. Lonely Planet zette Palawan in de top tien van beste bestemmingen voor 2013. Het Amerikaanse reisblad *Travel & Leisure* koos Palawan als mooiste eiland ter wereld. De World Tourism Council gaf Palawan een prijs voor de beste vooruitzichten.

Op dus naar het 650 kilometer lange eiland om te ervaren waar al die opwindning vandaan komt. We begrijpen al snel wat wordt bedoeld met het belofde 'off the beaten track adventure and culture'. Palawan blijkt even mooi als vreemd. Neem de 87 culturen op het eiland en de 52 talen die er worden gesproken, de primitieve volken in het zuiden die alleen door wetenschappers bezocht mogen worden, en in 2009 werd in de hooglanden nog een vleesetende kelkplant ontdekt die hele knaagdieren opslokt.

De jeep stopt in het dorpje Iwahig, niet ver van de hoofdstad. Geen toerist te bekennen. Links en rechts zijn mannen aan het werk in de rijstvelden en salueren - hun pet afnemend - wanneer we langslopen. Bureau of Correction staat er op hun shirts. Iwahig is geen gewoon dorp, het is een gevangenis - maar dan zonder muren. De 43-jarige Aldrin woont hier en leidt ons rond. Hij vindt het leuk als er buitenlanders komen.

'Het is voor mij heel bijzonder dat ik in aanraking kan komen met mensen van over de hele wereld', zegt hij. Aldrin zit een levenslange gevangenisstraf uit voor moord. Twaalf jaar lang heeft hij in een gesloten inrichting in Manilla gezeten. Wegens goed gedrag mocht de veroordeelde zes jaar geleden naar Iwahig verhuizen.

Deze 'strafkolonie' is de enige in haar soort op de wereld. Er wonen zo'n 2.000 gevangenen en 500 bewakers, op een terrein van 37 hectare. Zelden tot nooit proberen gevangenen te ontsnappen, omdat de levensomstandigheden in Iwahig vaak beter zijn dan thuis. Ze hebben hier eten, werk, er is geen criminaliteit, en het meest bijzondere: hun vrouwen en kinderen mogen bij hen wonen. Familieleden en toeristen mogen gewoon de gevangenis binnenlopen (mits je je meldt bij de poort), en kunnen zelfs een rondleiding krijgen.

Aldrin wandelt met ons over het terrein en wijst naar een school. 'Hier gaan de kinderen van gevangenen samen met de kinderen van de bewakers naartoe. We hebben ook een eigen kerk en ziekenhuis - alle voorzieningen zijn gemengd.' Alleen door de kleding kun je zien wie wie is. De

rondleiding eindigt in een winkel met door gevangenen gemaakte souvenirs. Aangezien de opbrengst ten goede komt aan de strafkolonie, kiezen we maar een *inmate*-shirt uit. Om in te slapen.

Veruit de meeste toeristen dobberen in Palawan op een ondergrondse rivier die uitmondt in zee. Uitgeroepen tot een van de New 7 Wonders of the World. Eind jaren negentig riep Unesco het Puerto-Princesa Subterranean River National Parkal uit tot Werelderfgoed. 'Als je omhoog kijkt, moet

Honderden rotseilanden en kliffen van kalksteen, koraalriffen en verlaten stranden met palmbomen. Het lijken wel behangposters

je je mond dichthouden. Er leven hier zo'n 43.000 vleurmuizen - dus het zijn niet alleen druppels water die naar beneden vallen..!' De jonge Manuel trekt een vies gezicht en giechelt, terwijl hij zijn bootje met een paar Chinese en Filipijnse toeristen voortpeddelt. Helm: check. Zaklamp: check. Klaar om de 8,2 kilometer lange grot van kalksteen in te varen.

Al na twee minuten vliegen de vleurmuizen ons om de oren. Volgens Manuel leven hier ook waterslangen, pythons, (vliegende) vissen en tarantula's. Die we niet tegenkomen - wel zien we dinosaurusen, een krokodil en reuzenkwallen. Althans, in de vorm van gele, zwarte, bruine en witte stalactieten. Dan roept Manuel dat we naar rechts moeten kijken. 'Look, a naked lady!' En verrek, de rots die we zien lijkt inderdaad twee borsten te hebben. 'We call her Sharon - Sharon Stone!' waarop Manuels hoge lach door de grot schalt.

Na 45 minuten is de boottocht ten einde en wordt een nieuwe lading toeristen in de boot gezet. Het is de enige keer op Palawan dat we ons verbazen over de drukte.

Volgens de in de Filipijnen wonende Nederlander Peter ter Heegde, eigenaar van reisorganisatie AquaAmazing Philippines, staat het toerisme op Palawan nog in de kinderschoenen. 'Vooral Chinese en Koreanen gaan op vakantie in de Filipijnen. Het percentage Europese toeristen is heel klein.' De meesten bezoeken volgens Ter Heegde de rijstterrassen in het noorden, om daarna wat cultuur en strand op te zoeken op de eilanden Cebu en Bohol. 'Palawan ligt een stuk westelijker - je moet nét meer moeite doen om er te komen. Daardoor is het onbekender.'

Lekker rustig dus, op de weg door de rijstvelden naar het binnenland. Witte kalkbergen steken af tegen groene plantages en akkers, hier en daar staat een bufel tot z'n knieën in het water en soms